

Kunszövetség esszépályázata
(Kunszövetség, 5300 Karcag, Kossuth tér 1.)
„Édes hazánk, arany szabadságunk...”
Karcag, 2020. november 13.

Redempciós örökségünk: a Nagykunság „aranya”

Készítette: Csontos Gergő

Évfolyam: 10. évfolyam

Oktatási intézmény: Karcagi Nagykun Református Gimnázium és Egészségügyi Szakgimnázium, 5300 Karcag, Madarasi út 1-3.

Felkészítő tanár, mentor: Major János

A karcagi Csontos család férfi tagjai generációkra visszamenőleg pásztoemberek voltak, amelyet a rendelkezésünkre álló családfa alapján vissza tudunk vezetni az 1745-ös Redemptio évéhez. Ahhoz az évhez, amelyről tudjuk, hogy hosszú procedúra után, 1745. március 18-án engedte meg Mária Terézia a jászoknak és kunoknak, hogy kiválthassák magukat a földesúri alávetettségéből. Mária Terézia magyar királyként 1745. május 6-án, Bécsben aláírta a jászok és kunok kiváltságainak visszaadását engedélyező okiratot.¹ Ezt az eseményt nevezzük latin szóval redemptiónak, azaz önmegváltásnak, önvisszaváltásnak. A kiváltságlevél alapján a Jászkun kerület földje és népe szabad lett. Ez a nagyjelentőségű diploma kimondja, hogy mivel a jászkunok ezer lovas fegyvereznek fel és megváltják magukat az Invalidus-ház zálogjoga alól, kiváltságaik megerősítetnek és az pallosjog adományozásával egészítették ki. A kiváltságok visszaszerzése természetesen hosszú és alapos szervezőmunkát feltételez, melyhez szükség volt a szerencsés történelmi helyzetre is, hiszen az uralkodónak szüksége volt háborújához fegyveres katonákra és természetesen nagy mennyiségű pénzre. Az 1702-es adásvétel 500 ezer rajnai forintjához viszont az eltelt időszak fejlesztéseit is beleszámították kamatként, így 580.900 rajnai aranyforintra rúgott a jászok és kunok által visszafizetendő összeg. A kiváltságok 1751. évi XXV. tc.-ben történt rögzítése egy új korszakot nyitott meg, ami Magyarország történetében valóban egyedülálló esemény. A pénz visszafizetésén túl a jászok és kunok vállalták 1.000 huszár kiállítását, későbbi nemesi felkelés esetén szintén 1.000 lovas katona állítását, a nádor részére pedig az évi 3.000 arany fizetését. Az összeget különleges módon a jász és kun települések lakói és a telepések adták össze, úgy, hogy a befizetett összegért cserébe az adott település határában földbirtokot kaptak. Az egyes települések a hozzájuk tartozó, vagy a Jászság esetében távolabb fekvő kiskunsági pusztákat is megváltottak. A földváltókat, vagy birtokosokat redemptusnak (vagy plebeiusnak is) nevezték. Az új hatalmi rend kialakulásával a redemptusok szerezték meg a településeken a vezető hatalmat. A redemptio hatalmas terhét viszont még a földváltók sem tudták biztosítani. Ezért a nádor garanciája mellett a jász és kun települések különböző bécsi bankároktól, közületektől és magánszemélyektől is kölcsönöztek, hogy a teljes összeget biztosítani tudják. Fontos megjegyezni, hogy nem csak 1745-ben lehetett redemptussá válni. A későbbi időkben, aki földet tudott vásárolni a Jászkun Kerületben, jogilag szintén redemptus jász, vagy kunná válhatott.² (1-3. sz. kép)

¹BARTHA J.: A Kunság népi kultúrájának keleti elemei, Debrecen, 2002 (9-25. oldal)

²http://corvina.kre.hu:8080/phd/Jaskun_Kerulet_tisztikara_es_tarsadalmi_kotodese_1745-1876_11_01.pdf
Az utolsó letöltés dátuma: 2020. november 02.

Szülővárosomban, Karcagon, méltó tiszteletnek örvend a Jászkun Redemptio és annak történelmi öröksége. A karcagi Millenniumi Emlékparkban 2016. május 6-án avatták fel a Jászkun Redemptio Emlékharangját, Györfi Sándor Munkácsy- és Kossuth-díjas szobrászművész, érdemes művész alkotását. Pályamunkám elkészítése során felkerestem Karcagon Sanyi bácsit otthonában, a vele készített interjú esszenciáját az alábbiakban közlöm:

„A jászkunok jelentős népek voltak a magyar történelemben. A munkásságomon keresztül is végig kísérem történetüket, hiszen én csináltam meg az első kun szobrokat is. Kun bálványoknak is nevezhetjük őket, ezek tulajdonképpen kultikus szobrok. Az én munkásságomnak azért lett része a kun szobroknak az elkészítése, mert nagyon komoly hitbeli közösséget éreztem vissza feléjük. Mikor átvettem a Városvédő Egyesület elnökségét, akkor jött, hogy csináljunk egy emlékhelyet, emlékművet a redemptionnak. Nekem eszembe jutott, hogy mégis csak valami olyan legyen, ami visszavisz bennünket a múltba. Először arra gondoltam, hogy ez legyen egy kapu-szimbólum, amin átmegyünk. Ez jelenthet teret, időt, éveket, évszázadokat is, és keresztülmegyünk mindig valamilyen kapun és újra nyílik előttünk egy világ, de mögöttünk viszont hagyunk valamit, amiből mindig kell, hogy táplálkozzunk, szellemileg, érzelmileg mindenképpen. Ugyanakkor kötődés is egyfajta néphez, a magyarsághoz, a betelepedett kunokhoz, akik teljesen magyarrá váltak. Tehát a legelső gondolatom ez volt, hogy egy kapuszerű emlékmű, de mégis szimbólumként úgy gondoltam, hogy legyen ez egy harangláb, ami már kiteljesedik abban, hogy egy kicsit közelít is a keresztény kultúrához... Ezt a harangot meg is szólaltathatjuk. És mindig, mikor kimegyünk emlékezni május 6-ára, akkor ott meg is kongatjuk, nyilván őseink emlékére, visszagondolva azokra a karcagi emberekre, akik a saját pénzükön visszavásárolták a Német Lovagrendtől a földjeiket. Ki mennyi pénzt tudott beleadni, annyi területű földet kapott. Ez a világon egyedülálló dolog, hogy nem háborúból szereztek vissza saját földjeiket, hanem visszavásárolták. Ebben nagy szerepe volt az akkori magyaroknak, és nagy szerepe volt nyilván Mária Teréziának is, hiszen akkor szorongatott állapotban voltak a magyarok, támogatták őket és valahogy sikerült ezt a visszavásárlást véghezvinni... Ez a harangláb magán viseli a régi évszázados téglákat, amit kisedtek karcagi házaknak az alapjaiból. Ezt a téglát tettük meg alapnak, erre egy időt álló követ helyeztünk, ami a harangot tartja, ez a legkeményebb gránitból készült. Ezen nyilván ott van a kettősfarkú oroszlán, tehát olyan szimbólumok, amelyek ránk jellemzőek, adekvátak. Minden évben oda kimegyünk, huszárok vonulnak fel, emlékbeszédek hangzanak el, tisztelgünk az ősök előtt. Az egész munkásságom arról szól, hogy a nemzeti emlékezetnek csináljak emlékhelyeket...”

Nagyon szépen köszönöm Sanyi bácsinak az interjút, jó egészséget és további szakmai sikereket kívánok neki, továbbá azt, hogy a harang hangosan szóljon, nagyon-nagyon hangosan, hangja szálljon el messze földre, s hordozzon üzenetet mindenki számára, nekünk is, gyermekeinknek is, unokáinknak is, legyünk méltók és viseljük tisztelettel és nagy-nagy szeretettel azt a szabadságot, amit örököltünk felmenőinktől. (4-6. sz. kép)

De hogyan is kötődik családom, a Csontos család férfi tagjainak permanens, több évszázadra visszavezethető kötődése a juhász szakmához, az extenzív birkatartáshoz? Györffy István alapvető településkutatásai rámutatnak a honfoglalás előtti időszak – később a Közép-Ázsia nomád népeinél is még fellelhető (lásd mongolok, kazahok, kirgizek, ujugurok, karakalpakok stb.) – települési sajátosságokra, a kertességre, kétbeltelkűségre, amely külterjes állattartással, nomadizálással, a transhumance gazdálkodással áll összefüggésben. A Kárpát-medence kiváló lehetőséget biztosított a nomád jellegű, állattenyésztő életmódot folytató magyarság megtelepedése számára, azonban itt a keleti sztyeppék hatalmas kiterjedése jelenős mértékben korlátozódott. A 12-13. században a falvak jelentős része elpusztult, lakatlanná vált (praedium), a földrajzi értelemben vett energikus, jó helyzeti és helyi energiával rendelkező települések maradtak fent, Alföld-szerte nagyhatárú települések, mezővárosok fejlődtek ki. Kiemelkedő jelentőségű volt a nagyarányú állattartás, melynek reneszánsza a 14. századra tehető. A török hódoltsági időszak alatt jellemző településpusztulás az archaikusnak tekinthető, hagyományos gazdasági rendszert tovább erősítette, majd a 17. század végi tizenötéves-háború ugyancsak erőteljesen meggyérítette az alföldi településállományt, melynek következtében puszták sokasága keletkezett. A nomadizálásra utaló rendszerek fokozatosan megszűntek a 18. században, például a Jászkunság Redemptiója során véglegesedett az adott település külső, pusztai határa, amely a külterjes jószágtarást szolgálta ugyan, de a 19. század folyamán már fokozatosan a földművelés szükségleteihez igazodott.³

Úgy gondolom, hogy a Nagykun Redemptio nem mindennapi história, hiszen elődeink példaértékű tettet hajtottak végre azzal, hogy nem vagyont, ingatlant vagy jószágot vásároltak, hanem a szabadságot vették meg, amely önmagában megfoghatatlan, de egyben magában hordozza anyaföldjük megtartását, megvédését, annak megművelését, pallérozását, kultiválását. Családom öntudatos, nagykun redemptus család. Nagypám napjainkban juhtartással foglalkozik Karcag határában, egy ecsezugi tanyán. Felmenőim közül híres pásztoremberek kerültek ki. Üknagypám, akit szintén Csontos Györgynek hívtak, híres

³ÖRSI J.: A nemzeti művelődés megújulása, Györffy István (1884-1939) emlékezete tudományos emlékülés Karcag, 2014. március 7. Benne: Novák László Ferenc – Az alföldi mezővárosok archaikus sajátossága: hungarikum (14-15. oldal)

számadó juhász volt. Gombos Imre könyvet is írt róla „Éjféli vitéz” – egy kis puli igaz története címmel, amelyben arra keresi a választ, hogy vajon kié a kedves, hűséges szemű pulikutya, Éjféli vitéz? Karancs Pali juhászlegényé-e, aki a pusztán nevelte és a terelésre tanította, vagy Paréj gazdáé, aki a halódó állatot fölvette, amikor az autó elgázolta, és otthonában gyógyította, házörzésre tanította? A kis pulinak magának kell eldöntenie, és amikor Karancs után visszamegy a pusztára, magával viszi Paréj Julis szerető simogatását és végül is összehozza a fiatalokat. Űknagyapám, egykori karcagi juhász mesélte el ezt a mulatságos, kedves, igaz történetet az 1920-as évek elején, és az Gombos Imre költői fantáziájában kapott új köntöst. Mulatságos epizódok nagy száma tarkítja az egyébként elgondolkoztató, mély érzésekből, sok finom megfigyelésből összetett verses mesét, amelyből nemcsak egy színes történetet, de a pusztai életét, a szilaj juhászok világát, a karcagi vásár minden érdekes tarkaságát is megismerjük.⁴ (7. sz. kép)

Dédnagyapám is juhászember volt, és mint említettem, nagyapám is ezt a hagyományt folytatja. A juhászemberek a birkapörkölt főzésének mesterei voltak és ma is azok. Családunkban is nagy hagyománya van, apáról fiúra száll a birka-főzés tudománya. Bátran mondhatom, hogy Karcagon nincs másik olyan család, ahol ily módon nyilvánul meg az apáról fiúra átruházott örökség és tudás átadása. Elődeink figyeltek arra, hogy birka-vágáskor és főzéskor a gyerekek is be legyenek vonva különböző munkafolyamatokba. Persze eleinte olyan dolgokat bíztak ránk, amit egy gyerektől el lehetett várni. Ahogy nőttünk, egyre több és komolyabb feladatot kaptunk. Húsdarabolás, belsőségek felkockázása, stb. Nagyon vigyázni kellett arra, hogy megfelelő méretűre vágjuk. Kitétek elének egy húskockát, az volt a minta, attól nem lehetett eltérni. Főzéskor a tűzhelyet felügyeltük, mert a mi családjunkban általában akácfával gyújtunk a lábas alá, ami nagyobb figyelmet igényel, mintha gázmelegítővel főznénk. Amikor már olyan fázisban volt a főzés, hogy lehetett kóstolni, akkor kikérték a mi véleményünket is: milyen csípős, milyen a sava? Örültünk annak, hogy nem azt mondták: ez csak olyan gyerekbeszéd, hanem komolyan vették azt, amit mondtunk. Éveken keresztül egyre több tapasztalatot szereztünk. Bátyám, Gyuri, és én is most már önállóan meg tudjuk főzni a birkapörköltet. Olyan ízharmóniával és tudással rendelkezünk, hogy bátran odaállunk a főzéshez. Büszke vagyok arra, hogy ilyen családba születtem és ilyen tanítómestereim vannak, mára pedig már hungarikum lett a karcagi birkapörkölt.⁵ Hitvallásunk az, hogy a sziken nőtt birkából készül igazán jó pörkölt. A mi

⁴<https://www.antikvarium.hu/konyv/gombos-imre-efjel-vitez-86963> - Az utolsó letöltés dátuma: 2020. november 02.

⁵Javaslat a „Karcagi Birka-pörkölt” Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvételéről: https://hungarikum.kormany.hu/download/c/b8/d0000/41%20Karcagi%20birkap%C3%B6rk%C3%B6lt_FIN.pdf - Az utolsó letöltés dátuma: 2020. november 02.

birkáink a tanyánk környékén legelnek Ecsezugon, a Németéri-főcsatorna partján és a Nagy-Füves-halom környékén, és ott szedik magukba a finom gyógynövényeket is, így nem tápon, nem abrakon nőnek fel. A szikes fű hozzáad egy kicsit a jó ízhez. A tanya környékén végzett talaj- és növénytani felméréseim és terepbejárásaim alapján a szikesek két típusát lehet itt elkülöníteni. Az ecsetpázsitos szikirétek ott alakulnak ki, ahol a humuszréteg vastagabb, ugyanakkor a terület jó vízellátottságú. Legeltetésre ez az alkalmasabb, mivel a többi szikes területhez képest nagy a biomasszája. Az ecsetpázsitos sziki rétek fő gyepalkotója a réti ecsetpázsit, helyenként közönséges hernyópázsittal. Ezzel szemben a padkás szikeseknél csupán a padkatető lehet alkalmas a legeltetésre, amin gyakran sztyeppréti fajok maradnak fenn, gyepalkotói a pusztai csenkesz, sovány csenkesz, farkaskutyatej, ligeti zsálya. A padkatető lehet ürmös szikes puszta a rétsztyepp mellett, az itt domináns fajok a sziki üröm és a magyar sóvirág. Az ürmös szikes puszta sziki ürömmel (*Artemisia santonicum*) és magyar sóvirággal (*Limonium gmelinii* subsp. *hungaricum*) legeltetésre alkalmas, magasabb hátakon, alacsony talajvízszint mellett jön létre. A száraz sztyepprétet nem szikes, magas humusztartalmú talaj jellemzi, gyakran osztrák zsályával (*Salvia austriaca*) és ragadós habszegfűvel (*Silene viscosa*). Fő gyepalkotó itt az árvarozsnok (*Bromus inermis*). Legeltetésre kiváló. Közepes legeltetési intenzitás növeli a diverzitást, a mozaikosságot. A túllegeltetése degradációt, leromlást okoz. A padkás szikeseken a vakszikben sziki mézpzásit (*Puccinellia limosa*) és bárányparéj (*Camphorosma annua*) fordul elő, a padkatetőn sovány csenkesz (*Festuca pseudovina*). Legeltetésre kevésbé alkalmas, csupán a padkatetők jelentenek tápértéket. Az ecsetpázsitos szikirét legeltetésre kitűnő, kevésbé, mélyben szikes, időszakos vízellátottságú talajjal. (1. sz. táblázat, 8-16. sz. kép)

Családom igazi juhászdinasztia. A 2019-es Karcagi Birkafőző Fesztiválon is heten főztük egymás mellett a birkát: nagyapám és nagymamám, édesapám és édesanyám, nagybátyám, végzős gimnazista bátyám és jómagam. Birkafőzőként édesapám a fél világot bejárta szüleivel, testvérével. Hiszen nagyapám révén korán belecsöppentek ebbe, többek között Amerikában is jártak. S bár több száz kaszrojjal főztünk már, de kihívás, amikor idegen országban, idegen kultúrában kell megszerettetnünk a karcagi hungarikum birkapörköltet. Jó volt látni, hogy Erdélyben, a Felvidéken, a Délvidéken is mennyire őrzik az ott élő magyarok kultúránkat, nekik szeretünk igazán főzni – valljuk ezt mi mindannyian, a Csontos család férfi tagjai. Számunkra ez a tevékenység teljes mértékben kötődik az önmegváltás 275 éves emlékezetéhez, hiszen felmenőink révén úgy értelmezzük ezt, mint redemptiós örökség, kezdettől fogva Karcaghoz kötődünk, mind a lakóhely, mind a család tekintetében. Örökbecsű számunkra a Nagykuság „aranya”, azaz a karcagi birkapörkölt. (17-30. sz. kép)

Szakirodalmi jegyzék, bibliográfia

- BARTHA J.: A Kunság népi kultúrájának keleti elemei, Debrecen, 2002 (9-25. oldal)
- ÖRSI J.: A nemzeti művelődés megújulása, Györffy István (1884-1939) emlékezete tudományos emlékülés Karcag, 2014. március 7. Benne: Novák László Ferenc – Az alföldi mezővárosok archaikus sajátossága: hungarikum (14-15. oldal)

Internetes források

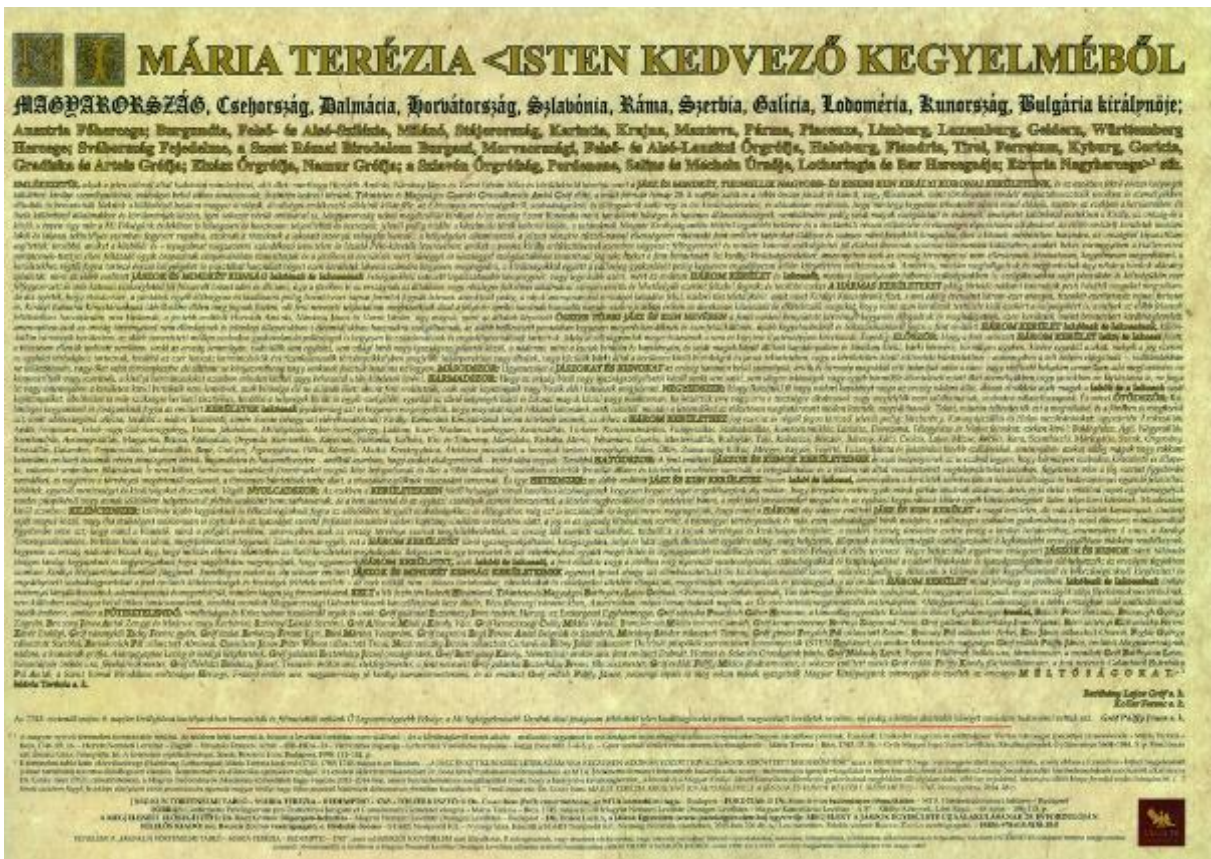
- Javaslat a „Karcagi Birkapörkölt” Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvételéről: https://hungarikum.kormany.hu/download/c/b8/d0000/41%20Karcagi%20birkap%C3%B6rk%C3%B6lt_FIN.pdf - Az utolsó letöltés dátuma: 2020. november 02.
- <https://www.antikvarium.hu/konyv/gombos-imre-ejfel-vitez-86963> - Az utolsó letöltés dátuma: 2020. november 02.
- http://corvina.kre.hu:8080/phd/Jaszkun_Kerulet_tisztikara_es_tarsadalmi_kotodese_1745-1876_11_01.pdf - Az utolsó letöltés dátuma: 2020. november 02.

Képek és ábrák gyűjteményének jegyzéke

1. számú kép	Mária Terézia királynő által kiadott redemptionális díszoklevél és annak magyar fordítása
2. számú kép	Nagyapám birkanyája az ecsezugi legelőn, háttérben a Nagy-Füves-Halommal
3. számú kép	Nagyapám, id. Csontos György, juhászdinasztia leszármazottja
4. számú kép	A Jászkun Redemptio Emlékharangja a Millenniumi Emlékmű parkjában
5. számú kép	Redemptio memoár: önmegváltási jászkun história a harangláb falán
6. számú kép	A Jászkun Redemptió Emlékharangjának készítője Györfi Sándor, Munkácsy- és Kossuth-díjas szobrászművész
7. számú kép	Üknagyapám, Csontos György és kutyájának története Gombos Imre költői fantáziájában új köntöst kapott
1. számú táblázat	Karcag térségének talajtípusonkénti felosztása
8. számú kép	Egy réti csernozjom talaj szelvényének képe
9. számú kép	Egy réti szolonyec talaj szelvényének képe
10. számú kép	Egy réti talaj szelvényének képe
11. számú kép	A karcagi térség hidrológiai állapota a Tisza szabályozása előtt, illetve a jelenlegi talajtípusok területi eloszlása
12. számú kép	Ecsetpázsitos sziki rét Karcag környékén
13. számú kép	Száraz sztyepprét
14. számú kép	Ürmös szikespuszta sziki örömmel és magyar sóvirággal
15. számú kép	Padkás szikesek a karcagi határban
16. számú kép	Padkás szikesedés Ecsezugban
17. számú kép	Nagyapám tanyája madártávlatból Ecsezugban
18. számú kép	Családom igazi juhászdinasztia: Gyuri bátyám, édesapám, nagyapám, nagybátyám és
19. számú kép	Édesapám legeltetés közben
20. számú kép	Esti behajtás a Németéri-főcsatorna partján
21. számú kép	A birkát általában a férfiak vágják le és nyúzzák meg
22. számú kép	„Megbélyegzett”, vágásra váró jelöltek
23. számú kép	A vérnek jól ki kell csepegnie vágás után
24. számú kép	Folyik a zsigereles
25. számú kép	A húst gyufásdoboz nagyságúra daraboljuk
26. számú kép	Jó étvágyat kívánunk mindenkinek!
27. számú kép	Hortobágyi fotózáson Borbás Marcsival, televíziós műsorvezető-szerkesztővel
28. számú kép	A 2019-es Birkafőző Fesztiválon családommal Karcagon: sokat köszönhetek nekik
29. számú kép	Családom, a Csontos család 2020-ban: 3 generáció együtt a Jászkun Redemptio ünnepének 275. emlékévében
30. számú kép	A Csontos család családfája (részlet)

I. Mellékletek: képek, ábrák

1. számú kép

Mária Terézia királynő által kiadott redemptionális díszoklevél és annak magyar fordítása (Képek forrásai: <https://www.bacskiskun.hu/img/embeddable/diploma-redemptio.jpg> és https://hazugszmu.com.hu/sites/default/files/maria_terezia_diszoklevele.jpg_kicsi_0.jpg - Utolsó letöltések dátuma: 2020. november 02.)

2. számú kép

Nagyapám birkanyája az ecsezugi legelőn, háttérben a Nagy-Füves-Halommal
(Fotó: Karácsony Sándor)

3. számú kép

Nagyapám, id. Csontos György, juhászdinasztia leszármazottja
(Fotó: Karácsony Sándor)

4. számú kép

A Jász kun Redemptio Emlékharangja a Millenniumi Emlékmű parkjában (saját fotó)

5. számú kép

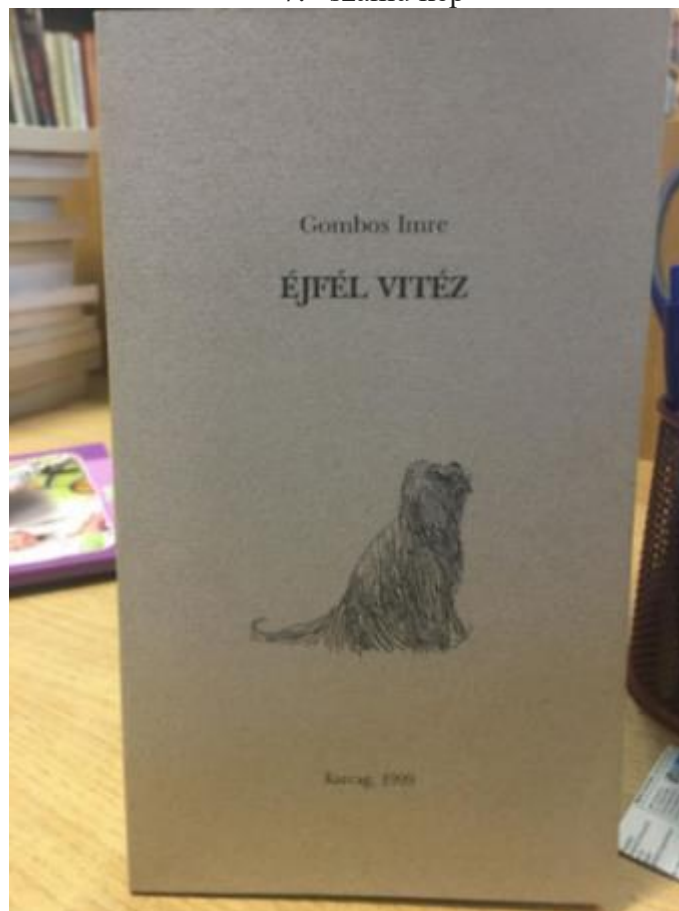
Redemptio memoár: önmegváltási jász kun história a harangláb falán

6. számú kép

A Jászkun Redemptió Emlékharangjának készítője Györfi Sándor 2020-ban,
Munkácsy- és Kossuth-díjas szobrászművész

7. számú kép

Üknagyapám, Csontos György és kutyájának története Gombos Imre költői fantáziájában új
köntöst kapott

(A kép forrása: <https://www.libri.hu/konyvek/gyermek-es-ifjusagi/gyermekirodalom/dalok/>-
Az utolsó letöltés dátuma: 2020. november 02.)

1. számú táblázat

Talajtípus	Réti csernozjom	Mélyben sós réti csernozjom	Réti szolonyec	Sztyeppesedő réti szolonyec	Szolo- nyeces réti	Mélyben sós réti
Terület (ha)	8400	2960	8072	3200	1440	9080
Terület (%)	25	9	25	10	4	27

Karcag térségének talajtípusonkénti felosztása
(Forrás: DE ATK Karcagi Kutatóintézet)

8. számú kép

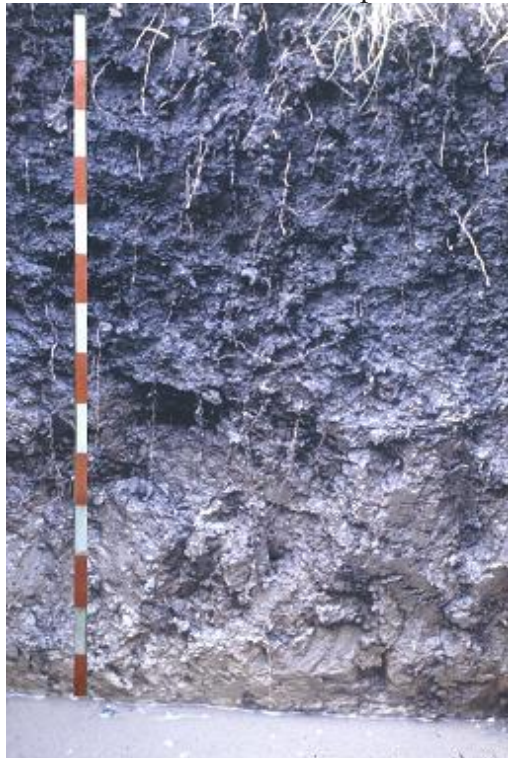
Egy réti csernozjom talaj szelvényének képe
(Fotó: DE ATK Karcagi Kutatóintézet)

9. számú kép

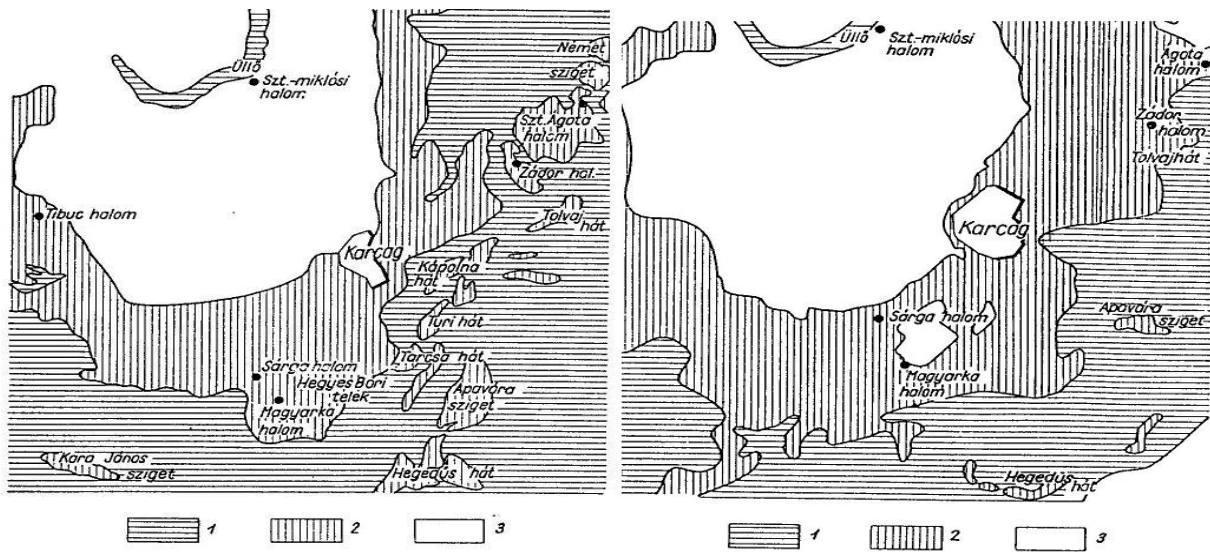
Egy réti szolonyec talaj szelvényének képe
(Fotó: DE ATK Karcagi Kutatóintézet)

10. számú kép

Egy réti talaj szelvényének képe
(Fotó: DE ATK Karcagi Kutatóintézet)

11. számú kép

1: állandóan vízborított, illetve réti talajok; 2: időszakosan vízjárta, illetve szolonyec talajok; 3: vízjárástól mentes, illetve csernozjom talajok
A karcagi térség hidrológiai állapota a Tisza szabályozása előtt, illetve a jelenlegi talajtípusok területi eloszlása
(Forrás: SZABOLCS, 1961)

12. számú kép

Ecsetpázsitos sziki rét Karcag környékén (saját kép)

13. számú kép

Száraz sztyepprét (saját kép)

14. számú kép

Ürmös szikespuszta sziki ürömmel és magyar sóvirággal (saját kép)

15. számú kép

Padkás szikések a karcagi határban (saját kép)

16. számú kép

Padkás szikésedés Ecsezugban (saját kép)

17. számú kép

Nagyapám tanyája madártávlatból Ecsezugban (saját kép, drón légifelvétel)

18. számú kép

Családom igazi juhászdinasztia: Gyuri bátyám, édesapám, nagyapám, nagybátyám és én (saját kép)

19. számú kép

Édesapám legeltetés közben (fotó: Perl János)

20. számú kép

Esti behajtás a Németéri-főcsatorna partján (saját kép)

21. számú kép

A birkát általában a férfiak vágják le és nyúzzák meg (saját kép)

22. számú kép

„Mebélyezett”, vágásra váró jelöltek (saját kép)

23. számú kép

A vérnek jól ki kell csepegnie vágás után (saját kép)

24. számú kép

Folyik a zsigerelés (Fotó: info Karcag.hu)

25. számú kép

A húst gyufásdoboz nagyságúra daraboljuk (saját kép)

26. számú kép

Jó étvágyat kívánunk mindenkinek! (saját kép)

27. számú kép

Hortobágyi fotózáson Borbás Marcival, televíziós műsorvezető-szerkesztővel (saját kép)

28. számú kép

A 2019-es Birkafőző Fesztiválon családommal Karcagon: sokat köszönhetek nekik (saját kép)

29. számú kép

Családom, a Csontos család 2020-ban: 3 generáció együtt a Jászkun Redemptio ünnepének 275. emlékévében (Fotó: Csontosné Beeskereki Judit)

30. számú kép

A Csontos család családfája (részlet)